

Inhoudsopgave

HC6, pagina 2-3

- Recht op informatie
- Toegang tot internet
- Conclusie

HC 6, 10-03-21, Recht op toegang tot internet

Het radiospectrum is volgens de Europese Unie een publiek (artikel 45 Europees wetboek voor elektronische communicatie). Het bezit een belangrijke maatschappelijk, sociale en economische waarde en moet voor iedereen, mag tegen betaling, beschikbaar gesteld zijn.

Recht op informatie

Het recht op informatie komt naar voren in de **Magyar Helsinki Bizottság/Hungary** zaak. Hierin werden in r.o. 158 e.v. de criteria voor toegang tot overheidsinformatie beschreven. De pers speelt hier een rol als 'public watchdog' bij het informeren van het publiek, maar ook NGO's, academici, auteurs, bloggers en vloggers. Ook in de rechtspraak over het recht op internettoegang speelt dit een rol. Wanneer het publiek recht heeft op informatie, heeft het publiek dan ook recht op het middel (welke valt onder artikel 10 EVRM) om die informatie te kunnen verkrijgen? Zover is het Hof nog niet gekomen. Het middel valt onder artikel 10 EVRM, maar men heeft dan nog geen recht op het middel.

Toegang tot internet

In de zaak **Blokkeren van YouTube** wordt de toegang tot YouTube en een bepaald IP-adres geblokkeerd. Dit komt omdat de content hierop beledigend was ter nagedachtenis van Atatürk, wat verboden is in Turkije. Hier is het belangrijk om te weten wie er procedeert. In dit geval waren het drie hoogleraren aan een universiteit. Op grond van het EHRM is er geen sprake van een actio popularis voor een verzoeker van de schending van een bepaling uit het EVRM. Een verzoeker moet dus slachtoffer zijn van de schending van de bepaling. Dit kan niet in algemeenheid, maar er moet sprake zijn van een specifiek slachtoffer. In de casus is het van belang dat dit hoogleraren zijn, omdat deze veel gebruik maakten van YouTube tijdens de klassen. Het recht op toegang tot internet is hierdoor van belang waarbij de verzoeker direct wordt geraakt door de maatregel. Daarnaast werd er bepaald dat YouTube hier ook belangrijk is voor politieke uitingen, politieke uitspraken en sociale activiteiten. Ook voor het delen van inhoud van filmpjes, welke niet in de media worden laten zien of verboden worden door overheden, is YouTube van belang. Juist bij de inhoud die door de traditionele media genegeerd wordt heeft YouTube een grote rol. De overige belanghebbenden waren ook werkzaam aan de universiteit en gebruikten YouTube om eigen onderwijsfilmpjes, congressen en wetenschappelijke onderzoeken te bekijken en up te loaden. Het recht om informatie te delen en te ontvangen werd geschonden in hun ogen. Het Hof stelt dat het van het specifieke geval van het internetgebruik afhangt om te beoordelen of sprake is van een inbreuk. In casus is dat bij de drie belanghebbenden het geval. Verzoekers waren actieve gebruikers, er was een verband tussen de belemmering in hun werk en de blokkade, zij gebruikten het niet enkel als passief middel en het gebruik stond in lijn met hun werk. Hierdoor onderscheiden zij zich met een 'simpele' gebruiker van YouTube. Het recht van de verzoekers om informatie te kunnen ontvangen en verspreiden is daarom beperkt door de maatregel. Hierdoor is er een beperking van artikel 10 EVRM. Deze beperking is volgens het Hof niet gerechtvaardigd (r.o. 65).

Het belang van internet speelt een belangrijke rol voor de uitingsvrijheid, maar ook de user-generated. Het eerste zinsdeel komt uit het arrest over het belang van internetarchieven en het tweede zinsdeel uit het **Delfi** arrest. Een videowebsite als YouTube is hierdoor een belangrijk middel bij de uitoefening van de vrijheid van meningsuiting, bij het ontvangen en delen van informatie en ideeën. Zo kan de politieke inhoud, genegeerd door de traditionele media, alsnog gedeeld worden maar dan via YouTube.

Een algemene blokkade van bijvoorbeeld YouTube, zoals het niet mogen beledigen van Atatürk, is niet te baseren op een wet. Daarnaast mag de toegang tot een platform waarop een publiek debat plaatsvindt niet in zijn algemeenheid geblokkeerd worden en speelt de rol van appellanten in het maatschappelijk debat een belangrijke rol. Het arrest **Blokkeren van YouTube** is niet te herleiden tot een algemeen recht op de toegang tot internet.

In de zaak **Jankovskis** wil een gedetineerde toegang tot internet om zijn opleiding te volgen. Dit werd door de gevangenisdirecteur niet toegestaan waardoor Jankovskis zich beroept op artikel 10 EVRM, om zijn recht om onderwijs te ontvangen. Het Hof herhaalt hier het recht van het publiek op het ontvangen van informatie van algemeen belang. Hierbij kan worden gedacht aan de zaak **Magyar Helsinki Bizottság/Hungary**. In dit geval gaat het om alle beschikbare informatie die te vinden is op een website van het ministerie van onderwijs. Het betrokken overheidsorgaan hoefde hier geen rol in te spelen. Het Hof benadrukt de rol die internet speelt bij het verstrekken van toegang van het publiek tot informatie en bij het verspreiden ervan (r.o. 54). Daarnaast overweegt het Hof dat artikel 10 EVRM geen algemeen recht op toegang tot internet bevat voor gevangenen en omdat in Litouwen toegang tot informatie met betrekking tot onderwijs in de wet is gegarandeerd is in casus sprake van een inbreuk op artikel 10 EVRM. De beperking is hier ook niet gerechtvaardigd omdat de inbreuk op het recht om informatie te ontvangen niet nodig is in een democratische samenleving (r.o. 64).

Conclusie

Het internet speelt een belangrijke en essentiële rol in de samenleving in het licht van artikel 10 EVRM. Hiervoor is de toegang ook essentieel. Daarnaast is er in zijn algemeenheid (nog) geen recht op recht tot internet. Wel zegt het Hof dat een algemene blokkade van een platform waarop politiek debat plaatsvindt in strijd is met het artikel 10 EVRM, mits dit personen raakt welke bijdragen aan het politieke debat. Daarnaast kan een algemeen verbod voor gevangenen gerechtvaardigd zijn, maar in het **Jankovskis** arrest is dit niet het geval. Tegelijkertijd zegt de Europese Unie dat de onderliggende techniek, het radiospectrum, een publiek goed is dat makkelijk toegankelijk moet zijn voor iedereen.